

2. **Odpoveď ministra práce, sociálnych vecí a rodiny Slovenskej republiky M. Krajniaka na interpeláciu poslanca Národnej rady Slovenskej republiky J. Richtera podanú 5. novembra 2020 vo veci „Operačného programu potravinovej a základnej materiálnej pomoci 2014 – 2020“ v nových podmienkach, ktoré vytvára pandémia koronavírusu**

Milan Krajniak

minister práce, sociálnych vecí a rodiny Slovenskej republiky

KANCELÁRIA PREDSEDU NÁRODNEJ RADY SLOVENSKEJ REPUBLIKY		
Dátum zaosvidovania: 01 -12- 2020		
Číslo spisu: PREAS-276-1/2020		
Listy: 1/-	Prílohy: 1/3	
RZ	ZH	LU

Bratislava 27. novembra 2020
Číslo: 7500/2020-M_OPVA-109829

Vážený pán poslanec,

v zmysle Vašej interpelácie si Vám dovoľujem poskytnúť odpovede na otázky ohľadom zabezpečovania Operačného programu pre potravinovú a základnú materiálnu pomoc 2014-2020 (ďalej len „OP FEAD“).

Otázka:

Ako v súčasnosti MPSVR SR zabezpečuje pokračovanie úspešného OP FEAD v nových podmienkach, ktoré vytvára pandémia koronavírusu?

Opatrenia v rámci OP FEAD aj naďalej na území celej SR zabezpečuje Ústredie práce, sociálnych vecí a rodiny SR (ďalej len „ÚPSVR“) spolu s partnerskými organizáciami prostredníctvom 3 opatrení:

1. Poskytovanie potravinových balíčkov so sprievodnými opatreniami ako nástroj riešenia potravinovej deprivácie

Poskytovanie potravinových balíčkov pomáha ľuďom v ich zložitej životnej a sociálnej situácii zabezpečiť základné potraviny pre seba a svoje rodiny. V rámci 15-tich distribúcií sa podarilo do mája 2020 distribuovať 1 435 952 ks potravinových balíčkov pre 749 621 konečných príjemcov. Z celkového rozpočtu 54 426 954 EUR bolo vyčerpaných 97,70 %, zostatok nevyčerpaných finančných prostriedkov je 1 249 288,62 EUR.

2. Poskytovanie teplého jedla so sprievodnými opatreniami ako nástroj riešenia potravinovej deprivácie

Teplé jedlo sa poskytuje osobám bez prístrešia. Od začiatku realizácie OP FEAD sa poskytovanie teplých jedál poskytovalo počas zimných mesiacov, od marca 2017 sa zabezpečuje celoročne. Do konca júla 2020 bolo poskytnutých 154 400 porcií teplého jedla pre celkovo 11 252 konečných príjemcov. Poskytovanie teplého jedla ďalej prebieha, a to až do vyčerpania disponibilných finančných zdrojov schváleného rozpočtu, maximálne do konca roka 2023. Z revidovaného rozpočtu 1 047 483 EUR je aktuálne vyčerpaných 10,65 %, zostatok nevyčerpaných finančných prostriedkov je 935 881,83 EUR.

3. *Poskytovanie hygienických balíčkov so sprievodnými opatreniami ako nástroj riešenia materiálnej deprivácie*

Cieľom opatrenia je riešenie materiálnej deprivácie konečných príjemcov prostredníctvom poskytovania hygienických balíčkov so sprievodnými opatreniami. Uskutočnili sa štyri distribúcie v celkovom počte 190 179 ks hygienických balíčkov pre 113 284 konečných príjemcov. Z revidovaného rozpočtu 6 121 935,00 EUR je aktuálne vyčerpaných 19,76 %. V súčasnosti je v procese prípravy verejné obstarávanie na novú distribúciu hygienických balíčkov.

Otázka:

Ako sú zabezpečované rokovania s DG Employment v tejto oblasti?

V reakcii na potrebu urýchlene prijať opatrenia na zmiernenie dôsledkov a zabránenie šírenia pandémie COVID-19 EK zabezpečila dva balíky legislatívnych opatrení *Investičná iniciatíva v reakcii na koronavírus (CRII)* a *Investičná iniciatíva v reakcii na koronavírus Plus (CRII+)*, ktoré vytvorili flexibilnejšie pravidlá pre čerpanie finančných prostriedkov.

V pokročilom štádiu sú rokovania o návrhu *NARIADENIA EURÓPSKEHO PARLAMENTU A RADY, ktorým sa mení nariadenie (EÚ) č. 1303/2013, pokiaľ ide o mimoriadne dodatočné zdroje a vykonávacie opatrenia na poskytovanie pomoci na podporu nápravy dôsledkov krízy v kontexte pandémie COVID-19 a jej sociálne dôsledky a na prípravu zelenej, digitálnej a odolnej obnovy hospodárstva (REACT-EU)*. Po jeho schválení EK zvýši finančné alokácie v prospech kohéznej politiky v rámci programového obdobia 2014 – 2020. V nadväznosti na to bol vypracovaný návrh rozdelenia dodatočných finančných zdrojov medzi 4 operačné programy na Slovensku, vrátane OP FEAD. Dôvodom pre navrhovanú dodatočnú finančnú alokáciu je nárast počtu najodkázanejších osôb a potreba zmierniť dopady pandémie na tieto osoby. Preferovanou oblasťou podpory v rámci OP FEAD v rokoch 2021 a 2022 bude distribúcia potravinových a hygienických balíčkov.

Pri príprave programového obdobia 2021 – 2027 sa EK usiluje o zvýšenie pridanej hodnoty financovania zo zdrojov EÚ a zníženie administratívnej záťaže spojenej s realizáciou jednotlivých fondov. Preto navrhla spojenie Európskeho sociálneho fondu, Iniciatívy na podporu zamestnanosti mladých ľudí, Fondu európskej pomoci pre najviac odkázané osoby a programu Zamestnanosť a sociálne inovácie do jedného spoločného Európskeho sociálneho fondu plus. To umožní jednoduchšie kombinovať opatrenia potravinovej a materiálnej pomoci a opatrenia zamerané na podporu sociálneho začleňovania a podporu začleňovania neaktívnych osôb na trh práce. Pri programovaní budúceho programového obdobia bude problematika podpory najodkázanejších osôb samostatnou prioritou, a to v rámci plnenia navrhovaného cieľa ESF+ „*riešenie materiálnej deprivácie prostredníctvom potravinovej a/alebo základnej materiálnej pomoci pre najodkázanejšie osoby vrátane detí a zabezpečenie sprievodných opatrení podporujúcich ich sociálne začlenenie*“.

Otázky:

Ako bude MPSVR SR pomáhať osobám, ktoré boli priamo alebo nepriamo zasiahnutí pandémiou COVID-19?

Bude rozšírená cieľová skupina o občanov zasiahnutých koronavírusom a reštriktívnymi opatreniami vlády a bude mať táto cieľová skupina nárok na potravinové a hygienické balíčky, či teplú stravu raz za deň?

Prostredníctvom OP FEAD sa bude aj naďalej poskytovať pomoc ľuďom v kritických životných situáciách pokiaľ spadajú do kategórie pomoci v hmotnej núdzi, a to prostredníctvom distribúcie potravinových a hygienických balíčkov. Napriek skutočnosti, že alokované zdroje na zabezpečovanie potravinových balíčkov sú aktuálne takmer vyčerpané, podmienky na plynulé zabezpečovania tejto podpory v nasledujúcich rokoch sa vytvoria po schválení návrhu na dodatočnú alokáciu v prospech OP FEAD, a to zo zdrojov spomínanej iniciatívy REACT-EU.

Teplé jedlo aspoň raz denne sa aj naďalej poskytuje konečným príjemcom, ktorými sú osoby bez prístrešia, občania ohrození rizikom chudoby alebo sociálneho vylúčenia. Identifikáciu konečných príjemcov vykonávajú partnerské organizácie – SČK, Katolícka Charita, DePaul, Charita sv. Alžbety. V prípade poskytovania teplého jedla na ulici, resp. v priestoroch partnerskej organizácie, bude vzhľadom na spoločenskú stigmu dostatočným identifikačným kritériom požiadanie o teplé jedlo. Za osoby bez prístrešia môžu byť považovaní aj utečenci, ktorí sú v zjavnej bezprostrednej núdzi, odkázaní na zabezpečenie aspoň jedného teplého jedla, sú na ulici, nie sú im poskytované sociálne služby v zariadeniach, neskúma sa ich pôvod, pobyt, dokonca ani základné identifikačné údaje. Pre účely OP FEAD je dostatočným identifikačným kritériom požiadanie o teplé jedlo – môžu teda požiadať aj osoby zasiahnuté pandémiou COVID-19.

Pre úplnosť uvádzam, že osoby, ktoré priamo alebo nepriamo zasiahla pandémia COVID-19 môžu požiadať MPSVR SR o poskytnutie tzv. SOS dotácie, ktorá je určená pre ľudí, ktorí z dôvodu krízovej situácie prestali pracovať, ocitli sa bez príjmu a nemajú nárok na žiadny iný príspevok z projektu „Prvá pomoc plus“. Žiadosti o SOS dotáciu prijímajú od novembra 2020 príslušné úrady práce, sociálnych vecí a rodiny.

S pozdravom

Vážený pán

Ján Richter

poslanec

Národnej rady

Slovenskej republiky

Bratislava